

• **Filters bij röntgendieptetherapie.** — In de *Münch. med. Woch.* n°. 6, 1916 maken WINTZ en BAUMEISTER opmerkzaam erop, dat, al is de methode der zgn. veldenbestraling uiterst geschikt om de hoeveelheid stralen in de diepte te doen toenemen, zij toch veel voorzorg en behendigheid eischt om steeds den centralen straal van den kegel juist het gezwel te doen treffen. Dit wordt vooral het geval, wanneer men de velden van kleine afmeting kiest. Men moet hierbij zekere grens niet overschrijden en liefst zulke velden kiezen, waarbij men nog zeker weet het geheele gezwel goed te treffen, maar dan ook methoden vinden om de huid meer te ontlasten om zodoende door ieder huidveld meer stralen te kunnen zenden. Dit laatste nu meenen WINTZ en BAUMEISTER te kunnen vinden met de keuze van een bepaald filter. In het algemeen kan men zeggen, dat hoe verder van de oppervlakte het te bestralen weefsel gelegen is, des te dikker filter men moet kiezen om een gunstiger verhouding tusschen oppervlakte- en dieptedosis te verkrijgen. Er bestaat hier echter een grens, gelegen in den tijd der bestraling. Om het bedrijf economisch te houden en dragelijk voor de patiënten te maken, kan men zekere tijden niet overschrijden. De schrijvers hebben aluminiumfilters beproefd van toenemende dikte en vonden, dat bij dieper dan 5 cM. van de oppervlakte gelegen haarden, zelfs als men tot 13 mM. aluminium ging, nog dikkere filters steeds betere verhoudingen opleverden. Daarna werden messing, ijzer, koper en zink beproefd in dikten van 0.25—1.5 mM., de metingen gedaan met KIENBÖCK's quantimeter en den iontoquantimeter van SZILARD.

Zij vonden nu, dat de beste verhoudingen tusschen oppervlakte- en dieptedosis bij diepgelegen haarden, terwijl toch nog het bedrijf economisch bleef, intraden bij het gebruik van een zinkfilter van $\frac{1}{2}$ mM. dikte.

Ter vergelijking met een filtratie van 3 mM. aluminium diene, dat wanneer men bij beide filters dezelfde huiddosis aangewend heeft, in een diepte van 8—10 cM. bij gebruik van het zinkfilter nog de dubbele dosis te registreeren is van die bij het aluminiumfilter. De bestralingstijd in dat geval is bij het zinkfilter ongeveer driemaal zoo lang.

FRIEDRICH en KRÖNIG hebben ervaringen medegedeeld met een zwaar filter van 1 mM. koper, maar schrijvers geven toch de voorkeur aan het $\frac{1}{2}$ mM. dikke zinkfilter, op grond van gunstiger verhoudingen van oppervlakte- en dieptedosis en tijd voor het laatste.

G. F. GAARENSTROOM.

De grafopschriften der christendokters in de Catacomben te Rome. — De oude Romeinen hadden volgens PLINIUS vóór de 3de eeuw v. Chr. geen dokters en de eerste arts, die in 219 v. Chr.